

▶ 30 Octubre, 2021

COL·LABORACIÓ

50 anys del Premi del Llibre Agrari

CARLES ESTARAN

VOCAL DEL COL·LEGI OFICIAL D'ENGINYERS
 AGRÒNOMS DE CATALUNYA (COEAC)

SINE AGRICULTURA nihil. Aquest lema que campa en molts dels nostres vells escuts té una vigència total. Sense agricultura, sense aliments... res. Si l'home no hagués acabat mai amb el nomadisme com a font d'alimentació el progrés no hauria nascut. Amb raó sosté Malassis que l'agricultura va ésser "civilitzadora" i que "l'excedent agrícola, producte del treball dels pagesos, entranya el naixement de les civilitzacions".

La Lleida d'antuvi, era un important pas fronterer, cosa que creà problemes durant la Guerra dels Segadors, ja que aquest indret es converteix en un ideal camp de batalla entre els francesos, comandats per Lluís XIII, del qual pren part a favor la població, i per l'altra banda Felip IV, que aconseguiria la victòria deixant només runes on abans hi havia pobles

relativament importants. Després d'aquest despoblament, i un segle després, la nostra Lleida en plena il·lustració es va veure involucrada en la Guerra del Francès, amb la consegüent fugida de la població. Guanyada la guerra i expulsats els francesos, la gent torna a treballar les terres.

El segle XIX porta l'arribada del ferrocarril, i especialment, la construcció dels grans canals de reg, fet importantíssim, ja que va dotar Lleida de noves fonts de regadiu aconseguint que nombrosos pagesos es decidissin a venir a la zona per les noves perspectives que oferia.

Reflexionar sobre el segle XX és, en bona part, fer-ho sobre el que molts de la nostra generació, per mitjà de pares i avis, hem conegut. Entre 1900 i 1930, Lleida i entorn creixen i cal dir que en tots aquests

anys el desenvolupament de l'agricultura, els regadius i la seva modernització gràcies a la política de regs, ús de maquinària, fertilitzants, etc., és molt notable. Al llarg de la guerra civil tots els índexs de producció cauen sistemàticament. El capital mobiliari viu i mecànic desapareix fruit de la fam, el primer, i de l'esforç bèl·lic, el segon. Un cop acabat el conflicte, s'imposa una política que tendeix a la recuperació dels nivells productius i el seu increment, fonamentat en els següents principis: augment de la superfície de reg, la qual cosa serà un objectiu permanent fins a l'Informe del Banc Mundial de l'any 1962; millora substantiva dels rendiments unitaris i recuperació de la ramaderia. Per conjugar l'èxit s'estableixen mecanismes d'ordenació de mercat fortament intervencionistes.

L'any 1964 apareix el primer Pla de Desenvolupament, al qual seguiran altres. Cal no oblidar que poc abans l'Estat espanyol ha ingressat a l'OCDE, a l'FMI, al BM, i després,

el 1970, se signarà l'Acord Preferencial d'Espanya-CEE. L'efecte sobre les exportacions agràries espanyoles serà notablement positiu. L'agricultura i ramaderia de la nostra zona entren en una altra dimensió. A partir d'aquest moment, caminem sense pausa cap a "l'agricultura moderna", es comença a veure pel retrovisor "l'agricultura tradicional".

L'any 1986 ingressem a la CEE (avui UE). I, des d'aquest moment, pràcticament tota la nostra política agrària ve de Brussel·les. L'agricultura i la ramaderia progressen extraordinàriament.

Des de llavors, s'han nodrit d'avançaments agronòmics com mai, ja que sabien que en un mercat de nacions altament desenvolupades, totes elles poderosament productives, només la tècnica pot donar els millors rendiments allà on els factors de producció tenen tots (més o menys) el mateix cost i s'ha orientat bona part de la seva producció cap als mercats exteriors.

La Fira de Lleida ha acom-

panyat aquesta bella història, i en particular, ho ha fet convocant anualment el Premi del Llibre Agrari, d'ençà de l'any 1972, amb la col·laboració i el patrocini dels col·legis professionals d'Enginyers Agrònoms de Catalunya, Enginyers Tècnics Agrícoles, Veterinaris de Lleida i CaixaBank.

Des de l'inici, el Premi distingeix les obres de caràcter científic, tecnològic o divulgatiu que suposen una aportació remarcable per al sector agroalimentari i el món rural; hi retornen el fi últim de tot plegat, que és l'avanç de l'activitat productiva a les explotacions agràries i la indústria alimentària.

En el nostre camp, agrari i alimentari, les prediccions catastròfiques no s'han complert gràcies a l'esforç del nostre sector primari a formar-se, conèixer, aprendre i, en definitiva, superar-se. Podem afirmar sense cap temor que el futur del nostre poble està garantit gràcies, en part, a l'esforç d'aquest sector, que mai es cansa de tirar endavant.